

IT-school leidt stille specialisten op

In secundaire school De Lift worden jongeren met een autismespectrumstoornis klaargestoomd voor een carrière als informaticus. Het is een privéschool, het inschrijvingsgeld ligt hoog, en leerlingen krijgen niet per definitie een diploma middelbaar onderwijs op zak. Maar er wordt wel een cruciale brug gebouwd naar de arbeidsmarkt, waar autisten met computervaardigheden met open armen worden ontvangen.

Ronald Meeus

Achter de pc voelt Xander (17) zich thuis. "Dat is de plek waar ik me op mijn gemak voel, waar ik me van de drukte kan afsluiten", zegt hij. Er zijn wel meer jongeren die een grote affiniteit koesteren voor computers, maar als ze lijden aan een autismespectrumstoornis, zoals Xander, is het lastig om ze te laten functioneren in het secundair onderwijs, en ze dus verder te begeleiden naar een loopbaan waar ze effectief iets kunnen doen met die voorliefde. Terwijl heel wat informaticabedrijven uitgerekend staan te springen om autistische werknemers in dienst te nemen: de computer is bij velen van hen hun natuurlijke biotoop, en al die uren achter het scherm resulteren vaak ook in navenante computervaardigheden.

Om gemiddeld tot hoogbegaafde jongeren met een autismespectrumstoornis de stap naar de arbeidsmarkt te helpen zetten, startte twee jaar geleden in het Vlaams-Brabantse Diest privéschool De Lift, die dit schooljaar de specifieke stoornis van Xander, Koen, Brent, Robrecht en Tim probeert te kanaliseren naar relevante computerervaring. "De computer is erg belangrijk voor hen, dat is meestal een constante in hun leven voordat ze naar hier komen", zegt Annemie Willekens, pedagoge en coördinatrice bij de school. "In zekere zin werkt hun geest ook als een computer: heel logisch en gestructureerd."

Prikkels weg

Alleen al voor die kleine groep van vijf leerlingen is een korps van zeven leerkrachten nodig, die hen niet alleen twaalf uur per week computervaardigheden leren, maar ook algemene vakken als Nederlands, Engels, wiskunde, economie en socio-communicatieve vaardigheden. Traditionele schooljaren zijn er niet: leerlingen lopen er twee tot zes jaar school, waarbinnen ze op hun eigen tempo de juiste vaardigheden aanleren. De lessen zijn heel individueel gericht: leerlingen specialiseren in bepaalde richtingen die hen het beste liggen, en hun sleutel tot de arbeidsmarkt is een getuigschrift dat de school zelf uitschrijft en certificaten vanuit de informaticasector zelf. Een certificaat van programmeur in de taal Java, bijvoorbeeld, dat de Amerikaanse informaticareus

Oracle uitkeert, en dat onlangs een van de twee vorig jaar afgestudeerde leerlingen behaalde.

Klassen worden door maximaal twee leerlingen bevolkt, en de leerlingen die de meeste begeleiding nodig hebben krijgen individueel les. Vaak wordt de klassieke verhouding omgedraaid: de leerkracht zit achter een bank, de leerling noteert op een bord - vaak kunnen ze namelijk geen uur lang stilzitten. Er is een time-outruimte voor wanneer een leerling zich ongepast afreageert, een rustruimte waarnaar ze zich op eigen vraag kunnen terugtrekken wanneer ze rust in hun hoofd nodig hebben. Zo werd het administratieve gebouw van een oud militair fort, dat de school ter beschikking kreeg van het lokale stadsbestuur, omgebouwd tot een campus die een maximale structuur probeert te leveren, en waar externe prikkels zo veel mogelijk worden uitgeschakeld.

De manier van lesgeven en evalueren is ook heel anders dan in een klassieke school: vaak worden dingen uit andere vakken, zoals Engels en sociale vaardigheden, aangeleerd terwijl ze les krijgen in programmeertalen of netwerkprotocollen. "Sommige van onze jongeren kunnen informicastudies op hogeschoolniveau aan, terwijl ze op algemene vakken op het niveau van de lagere school zitten", zegt Willekens. "Het is een heel specifieke groep. Veel van hen moeten we zelfs leren hoe ze de bus moeten nemen. De computer is in alles wat we hen aanleren een tussenmiddel voor ons: het kader waarlangs we hen wegwijs maken in andere dingen."

Rechtstreekse duw

De Lift is een privéschool, die onder het collectief thuisonderwijs valt, en levert in principe geen diploma secundair onderwijs op. Indien er toch een vraag is naar diplomagerichtheid, kan er wel een aangepast lessenpakket worden gevolgd, waarna de leerling zijn diploma secundair onderwijs kan behalen via de examencommissie van de Vlaamse gemeenschap.

De inschrijvingskost is ook niet gering: 1.500 euro per maand. "Dat is ons grote pijnpunt: er zijn een paar ouders die daar een lening voor zijn moeten aangaan", geeft Willekens toe. "We dekken met dat inschrijvingsgeld alleen het loon van de algemene lesgevers: de IT-leerkrachten worden ons aangeboden door Cronos, de computerapparatuur en infrastructuur werd geleverd door onze sponsors. Er is ook geen mogelijkheid om de schaal van de school te vergroten, en zo die prijs naar beneden te halen: als ons leerlingenaantal verhoogt, waarvoor we in principe wel de ruimte hebben, moeten we ook meer leerkrachten aanwerven. We willen niet wijken van dat geïndividualiseerd onderwijs, omdat dat precies hetgene is dat zo goed werkt voor hen. Zelfs in het buitengewoon onderwijs, waar men vaak wonderen doet in groepjes van vijf leerlingen, is twee leerkrachten voor een klas van evenveel leerlingen ongezien."